

PROTOKOLL SENTRALT ETTERUTDANNINGSUTVALG (SEU)

Møtedato: Fredag 15. september 2023.

Til stede: **Ragnhild Jepsen** (biskop, Bispemøtet), **Eigil Morvik** (Stiftsdirektør), **Elise Sandnes** (gen.sekr. Bispemøtet), **Eldfrid-Marie Bakken** (Presteforeningen), **Per Kristian Aschim** (Presteforeningen), **Martin Enstad** (Presteforeningen), **Thore Wiig** (Teologene), **Jan Christian Kielland** (Kirkerådet).

Thomas Berbom (BM), sekretær for utvalget.

30. oktober 2023

SAKSLISTE

Godkjenning av innkalling og saksliste

Godkjenning av protokoll

14/23 Protokoll fra forrige møte

Orienteringssaker

15/23 Orienteringer fra arbeidsgiver

16/23 Orienteringer fra arbeidstakerorganisasjonene

Saker til behandling

17/23 Kursutlysninger våren 2024

18/23 Eventuelt

GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE

Innkalling, saksliste og sakspapirer er sendt ut til møtedeltakere.

Vedtak

Innkalling og saksliste godkjennes.

GODKJENNING AV PROTOKOLL

14/23 Protokoll fra møte i SEU

Protokoll fra forrige møte, den 16. juni 2023 er godkjent ved mailutveksling, men ligger vedlagt.

Vedtak

Protokoll fra møtet 16. juni 2023 godkjennes.

ORIENTERINGSSAKER

15/23 Orientering fra arbeidsgiver

EVU og kirkelig organisering

Muntlig orientering ble gitt i møtet.

Momenter fra samtalen:

- Siste utgave av Luthersk kirketidene har fokus på etter- og videreutdanning (EVU) i kirken der flere aktører har medvirket med artikler. Utgaven viser en god bredde av EVU arbeidet i dag og tegner ulike bilder av hvordan arbeidet kan organiseres videre.
- Utvikling av EVU arbeidet er for tiden gjenstand for drøfting i kirken.
- Det er viktig at begge arbeidsgiverlinjer ser på dette feltet slik at det henger helhetlig bedre sammen.
- Medbestemmelse må ivaretas.

Deltakertall til pågående og utlyste kurs

Kompetanserådet orienterer om følgende:

Søkertall utlyste kurs våren 2023:

- Prest og teolog i praksis (TF): ca 28 deltakere (noen søknader med forbehold)
- Funksjonshemming og kirke (VID): 6 søkere IKKE AVKLART OM DE KJØRER KURSET MED 6. Kurset går hvert annet år. Det er kanskje litt ofte. Dette også for diakoner og trosoppl mfl
- Å leve av sin tro (MF) 19 søkere
- Pastoral klinisk utdanning (MF) 15 søkere, Lovisenberg diakonale sykehus

Orienteringer fra pågående/avsluttede kurs:

- Arbeidsveilederutdanning (TF), kursuke fire står for tur, kurset er i god «gjenge»
- Pastoral lederutvikling (VID) ettersendes -
- Sannhet og forsoning del 3 (VID) - ettersendes
- PTP 2022-2023 (MF) – ettersendes del 1: 19 gjennomført, del 2: 7 gjennomført
- PKU (MF) – totalt 11 gjennomført (kurs på Lovisenberg og Modum)

Teologidagene

Teologidagene 2024, 14. og 15. mars på MF Vitenskapelig høyskole.

Denne gangen er tema "Hva er forsoning?". «Ved ham ville Gud forsonne alt med seg selv» skriver Paulus om Kristus. Forsoning er et av de store ordene vi møter i teologien, kirken og samfunnet. Det har betydning ulike ting i ulike sammenhenger og til ulike tider. Hva betyr forsoning historisk og i dag – i enkeltmenneskers liv, i kirkelig

sammenheng, i politikken, i møte med urett? Velkommen til to dager i Oslo med samtaler og diskusjoner om forsoning.

Åpningsforedrag: Forsoning og vold. Finnes det ikke-voldelig forsoningsteologi?
Prof. em. Paul Leer Salvesen

Les mer om teologidagene på Bispemøtets nettsider (ligger på forsiden kirken.no/bm) eller ved denne linken: [Teologidagene 2024](#).

Der er det nå åpnet for påmelding via påmeldingslink.

Kommentar til orientering om teologidagene:

- Komiteen som arrangerer Teologidagene 2024 bes vurdere om det er tjenlig å strøme hovedforedragene.

Vedtak

Sentralt etterutdanningsutvalg tar de fremlagte sakene til orientering.

16/23 Orientering fra arbeidstakerorganisasjonene

Ingen saker er forhåndsmeldt.

Presteforeningen orienterte om følgende:

Eldfrid-Marie Bakken går over i en stilling som HR rådgiver på Nidaros bispekontor. PF kommer tilbake til hvem som overtar hennes plass i SEU.

PF generalforsamling i mars 2024. Der går Martin Endstad av som leder i PF og det forventes en stor utskifting av tillitsvalgte nasjonalt. Nye tillitsvalgte vil bli presentert senere.

Teologene orienterte om følgende:

Tore Wiig går av som leder i Teologene.

23. januar 2024 arrangeres fagdag og årsmøte.

Teologene feirer 25 års jubileum.

Det vil bli enkelte endringer av tillitsvalgte i Teologene.

Vedtak

Sentralt etterutdanningsutvalg tar de fremlagte sakene til orientering.

SAKER TIL BEHANDLING

17/23 Kursutlysning våren 2024

I henhold til årshjul for EVU-arbeidet, skal SEU på sitt møte i september drøfte aktuelle kursutlysninger i forkant av Bispemøtet i oktober. Bispemøtet skal i oktober 2023 ta stilling til hvilke kurs som skal anbefales lyst ut våren 2024.

Den vedlagte matrise er brukt som et arbeidsredskap for å se hvilke kurs som er utlyst og hvilke kurs som er prosjektert.

Under sammenstilles de siste vedtak som er gjort i Bispemøtet, SEU, Kompetanserådet og Nasjonalt fagråd for arbeidsveiledning knyttet til videre kursutlysninger innenfor EVU. SEU bes drøfte hvilke kurs som anbefales utlyst våren 2024.

Bispemøtet (BM)

Bispemøtet behandlet utlysning og langtidsplan av EVU kurs på sitt møte i februar 2023, og gjorde følgende vedtak (BM 5/23).

Vedtak:

Bispemøtet anbefaler at det arbeides videre med følgende kurs med sikte på utlysning våren 2024:

- Arbeidsveilederutdanning (MF), 60 stp.
- PKU (MF), 20 stp.
- Den norske kirke og jødene (TF) 10 stp.
- Sjelesorg og samtalepraksis i menighetene (samarbeid MF, VID og TF), tverrfaglig, samlingsbasert, 10 stp.
- Menighet og lokalsamfunn i endring (MF) 10 stp.

På lengre sikt ønsker Bispemøtet at det arbeides med kurs med følgende tema:

- Åndelig veiledning – kvalifisering av veiledere
- Dåpsteologi / sakraments teologi.
- Krisehåndtering. Hvordan organisere arbeidet rundt kriser – kriseledelse.
- Kirke i livssynsåpent lokalsamfunn – (utsettes til 2025 (TF)) prostibasert, 10 stp.
- Ledelse, roller og samspill

Sentralt etterutdanningsutvalg (SEU)

Sentralt etterutdanningsutvalg har drøftet langtidsplan for EVU og gjorde på sitt møte, den 16. juni 2023 følgende vedtak (SEU 12/23):

Vedtak:

Sentralt etterutdanningsutvalg anbefaler at det arbeides videre med følgende kurs med sikte på utlysning våren 2024:

- Arbeidsveilederutdanning (MF), 60 stp.
- PKU (MF), 20 stp.
- Prest og teolog i praksis (TF), 10 stp.
- Den norske kirke og jødene (TF) 10 stp.
- Sjelesorg og samtalepraksis i menighetene (samarbeid MF, VID og TF), tverrfaglig, samlingsbasert, 10 stp. SEU mener kurset bør innrettes som et kurs med fokus på sjelesorg og samtale med ungdom.
- Menighet og lokalsamfunn i endring (MF) 10 stp.

På lengre sikt anbefaler SEU at det i langtidsplanen arbeides videre med å utvikle kurs med tematikk:

- Åndelig veiledning – veilederutdanning i åndelig veiledning.
- Dåpsteologi / sakraments teologi.
- Krisehåndtering. Hvordan organisere arbeidet rundt kriser – kriseledelse.
- Kirke i livssynsåpent lokalsamfunn, prostibasert, 10 stp.
- Det nye testamentet, språk, tekst og hermeneutikk (MF regi, TF og VID) 10 stp. Kurset var satt opp for utlysning høsten 2023, men blir ikke utlyst da.

Nasjonalt fagråd for arbeidsveiledning (FABV)

Fagråd for arbeidsveiledning har i flere møter drøftet utlysning av en ny runde med Arbeidsveilederutdanning, sist på sitt møte i august. Der fattet de følgende vedtak (FABV 12/23).

Vedtak:

Ifølge mandatet har Nasjonalt fagråd for ABV som en av sine oppgaver å initiere nye kurs i arbeidsveilederutdanning. Fagrådet har i samtaler med bispedømmenes AVU kontakter forståelse for at det fremdeles er behov for å utvide antall arbeidsveiledere i Den norske kirke. Fagrådet støtter derfor Bispemøtets vedtak at det arbeides videre med utlysning av et nytt kurs i Arbeidsveilederutdanning (AVU) våren 2024, og at det er MF som utlyser kurset denne gangen.

Dette forutsetter at bispedømmene og fellesrådene fortsatt vil tilby arbeidsveiledning (ABV) for sine ansatte.

Kompetanserådet

Kompetanserådet drøftet utlysning av kurs innenfor EVU på sitt møte i august, og fattet følgende vedtak: Sak (K 16/23). Kurstilbud innen mastergradene våren 2024.

Vedtak:

Kompetanserådet anser 4-5 kursutlysninger i semesteret for å være et godt normalnivå.

Kompetanserådet anbefaler utlysning av følgende kurs våren 2024:

- Arbeidsveilederutdanning (MF), 60 stp over 6 semester
- Sjelesorg og samtalepraksis i menighetene/blant ungdom (MF i samarbeid m. TF og VID), 10 stp
- Prest og teolog i praksis (VID), 5+5 stp
- PKU/Pastoralklinisk utdanning (MF), 20 stp

MFs utfordres til å forsøke å få klart til utlysning våren-24 kurset Det nye testamentet, språk, tekst og hermeneutikk (MF m.fl., 10 stp) som var vedtatt utlyst høsten 2023, men som ikke var klart da. Alternativ lyses «Kunsten å snekre en preken» ut.

Disse kursene utsettes:

Menighet og lokalsamfunn i endring (MF), 10 stp

Den norske kirke og jødene (TF/HL-senteret), 10 stp trenger tid i forhold til «rigg» på kurs

«**Arbeidsveilederutdanning (AVU)**» har ligget i «køen» for utlysning våren 2024 slik planverket har skissert. Nasjonalt fagråd for ABV støtter at dette lyses ut nå, og at det er MF som lyses ut. Både Bispemøtet og Nasjonalt fagråd for ABV har gitt uttrykk for at det kan utlyses et nytt kurs i AVU som overlapper kurset som nå pågår. Dette vil øke tilfanget av arbeidsveiledere i Den norske kirke.

«**Den norske kirke og jødene**» Bispemøtet og Mellomkirkelig råd arrangerte dette kurset for første gang over to dager våren 2022. Bispemøtet har tidligere gitt uttrykk for at kurset gjerne kan videreutvikles og etableres ved en utdanningsinstitusjon som et poenggivende kurs.

«**Sjelesorg og samtalepraksis i menighetene**» er et tverrfaglig, samlingsbasert kurs med 10 studiepoeng. Et samarbeid mellom MF, VID og TF. SEU har tidligere (juni 2023) påpekt at kurset bør innrettes som et kurs med fokus på sjelesorg og samtale med ungdom. Kurset er klart til å utlyses.

«**Pastoralklinisk utdanning – PKU**» blir fast utlyst hvert semester etter tidligere vedtak. Samtidig er det å merke seg at, på tross av vedtatt utlysning høsten 2023, ble kurset ikke utlyst da det ikke lot seg gjøre å få veiledere.

«**Prest og teolog i praksis – PTP**» blir fast utlyst hvert vår-semester etter tidligere vedtak. Emnet Prest og teolog i praksis er et obligatorisk fellesemne i den erfaringsbaserte mastergraden i praktisk teologi (MPT), men har vist seg nyttig også for deltakere som ikke planlegger å gjennomføre en mastergrad. Prester, diakoner, kateketer og andre som kvalifiserer til opptak på MPT, kan søke opptak på emnet. Del 1 av emnet utgjør den avsluttende delen i «Innføringsprogram for nye prester» (5 stp.)

«**Det nye testamentet – språk, tekst og hermeneutikk**» som var vedtatt utlyst høsten 2023, ble ikke klart til utlysning dette semesteret, og må derfor utsettes. MF m.fl. kan utlyse kurset med 10 studiepoeng våren 2024.

«**Sannhet og forsoning som teologi og praksis**» KUN-VID

KUN – VID Tromsø, med støtte fra Kirkerådet har søkt om og fått midler fra Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) til en videreutvikling av en allerede eksisterende videreutdanning om fornorskning og forsoning for medarbeidere i Den norske kirke. KUN-VID er derfor i gang med å utvikle og desentralisere emnene og for å sende undervisere på samlinger over hele landet.

KUN-VID har gitt denne beskrivelsen av kursplanen:

«I prosjektsøknaden har vi forpliktet oss å rulle ut de nye emnene fortløpende fra våren 2024 med en utrullingsplan der vi gjennomfører emnene om våren i to av de nordlige bispedømmene, og samme emne med evt. endringer i to sørlige bispedømmer om høsten. Det handler om tre emner a 10 studiepoeng, som skal rulles ut på den måten i 2024 (emne1), 2025 (emne2) og 2026 (emne 3). Det vil være mulig å ta emnene enkeltvis, eller alle tre. I søknaden til HK-dir inngikk en forpliktelse på å utvikle gode arbeidsformer for desentralisering og regionalisering av emnet. Det betyr at emnene i første omgang vil ha en stamme av 30 t undervisning, fordelt på nettundervisning og én studiesamling på antageligvis 15 t undervisning. (pluss online-innleveringer og pensum). Hvor langt vi går med å regionalisere samlingene, vil avhenge av deltakertallet.

Vi vil gjerne begynne utrullingene i Sør-Hålogaland og Nidaros, og har begynt en samtale om dette med stiftsdirektørene i begge bispedømmer. Dette fordi vi da fortsatt vil ha deltakere med førstehåndskunnskap til samiske og til dels kvenske spørsmål, noe som vi ikke kan regne med lengre sør. Det hjelper oss på vei med den videre faglige utviklingen.

Emnene har en bachelorgrad som opptakskrav (realkompetanseopptak vil være mulig). De har et teologisk tilsnitt, men vil også være interessant for andre kirkelige medarbeidere enn prester. Hvis vi får bestillingen tidsnok, vil vi også kunne tilrettelegge til en viss grad for brukergruppen. Vi ser for oss et antall deltakere mellom 10 og 20 personer, med et minstetall på 10 for at vi igangsetter utdanningen. I Nord-Hålogaland har man sørget for å ha minimum

én deltaker per prosti i videreutdanningen som har vært. Det er kanskje en god modell for andre bispedømmer også.»

Oppstart for emne 1 er våren 2024 med desentraliserte samlinger i Bodø og Trondheim for de mer nordlige bispedømmene, og høsten 2024 med desentraliserte samlinger i Oslo og Bergen eller Stavanger for de mer sørlige bispedømmene.

Det kan være noe utfordrende å få en så stor rigg som KUN-VID her presenterer ved siden av det kurstilbudet som utvikles i det ordinære samarbeidet i Kompetansrådet og som drøftes i SEU og munner ut i Bispemøtets anbefalte kursutlysning. Dette kan påvirke søkningen til de kurs som blir anbefalt av Bispemøtet.

Samtidig er kurset «Sannhet og forsoning som teologi og praksis» tidligere anbefalt av Bispemøtet og vært gjennomført. Dette er en god mulighet for Den norske kirke å kvalifisere medarbeidere for å gjøre et bidrag i den kommende oppfølgingen av Sannhets- og forsoningskommisjonen.

I og med at emne 1 har oppstart allerede våren 2024 er ikke dette utlyst som anbefalt av Bispemøtet. Skal dette kurset anbefales av SEU og også av Bispemøtet vil det bli kursets emne 2 og 3 som er aktuelle. Kursets kursdeler kan tas som enkeltstående emner.

SEU bes drøfte om og evt. hvordan dette kurset kan implementeres i forslag til utlysning.

SEU bes drøfte de aktuelle kursutlysninger, og gi sin anbefaling til Bispemøtet.

Vedtak

SEU drøftet kursutlysninger innenfor EVU, og anbefaler følgende kurs utlyst våren 2024:

- Prest og teolog i praksis (PTP) (VID) 5+5 stp.
- Pastorklinisk utdanning (PKU) (MF) 20 stp.
- Arbeidsveilederutdanning (MF) 60 stp. over 6 semester
- Sjelesorg og samtalepraksis i menighetene / blant ungdom (MF m. TF/VID) 10 stp.
- Det nye testamentet – språk, tekst og hermeneutikk (MF m.fl.) 10 stp. / evt. Kunsten å snekre en preken.
- Sannhet og forsoning som teologi og praksis, emne 2. (KUN-VID) 10 stp.

18/23 Eventuelt

Møteplan for SEU 2024

SEU har vedtatt følgende møteplan for 2024.

- Mandag 22. januar 2024 12.00 – 15.00 – fysisk møte.
- Mandag 22. april 2024 12.00 – 14.00 – evt. digitalt/hybrid

SEU ønsker å drøfte videre arbeidet med utvikling av EVU i Den norske kirke på sitt møte i januar 2023. Møtet utvides til tre timer får å ha tid til en overordnet samtale om dette.

SEU ønsker å invitere avdelingsdirektør for organisasjonsutvikling, Ingeborg Dybvig, til møtet for å høre om hvordan arbeidet med EVU implementeres i organisasjonsutviklingen. Det er ønskelig at dette er et fysisk møte.